

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Управління розвитком територій LW2814BUPPT
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 – 2 семестр
Course of study / Назва спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	Публічне управління та адміністрування Перший (бакалаврський) рівень – 5 ECTS Вибіркова Українська
Author / Укладач	Кузьмич Аліна Віталіївна, магістр публічного управління та адміністрування, Державний університет економіки і технологій, e-mail: kuzmich_av@duet.dp.ua , http://orcid.org/0000-0003-0848-5682 моб. +380972758148
Консультації	вт, 14.00-15.00

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Засвоєння теоретичних знань щодо планування розвитку територій та формування професійних компетентностей з управління стратегічними та тактичними змінами територій; планування діяльності та розвитку територіальних громад під впливом глобалізації.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Стратегічне планування місцевого розвитку: основні поняття та взаємозв'язок з іншими сферами публічного управління.

Місцевий розвиток. Економічний розвиток. Місцевий економічний розвиток. Чинники місцевого економічного розвитку. Збалансований розвиток. Муніципальне утворення. Стратегічне управління. Порівняння стратегічного та поточного управління. Послідовність етапів стратегічного планування. Стратегічне планування. Стратегічне мислення. Загальні риси процесу стратегічного планування. Принципи стратегічного планування місцевого розвитку. Змістовність принципів стратегічного планування відповідно до правового поля України.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування в Україні.

Нормативно-правові акти першого блоку. Нормативно-правові акти другого блоку. Нормативно-правові акти третього блоку. Державне прогнозування. Регіональна стратегія розвитку. Ієрархічна система планування та прогнозування соціально-економічного розвитку в Україні. Державне стратегічне планування. План (програма) соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади. Стратегія розвитку об'єднаної територіальної громади. Суб'єкти національної системи планування розвитку територій. Взаємодія органів влади при розробці прогнозно-програмних документів. Базові інститути, що відповідають за розробку та реалізацію стратегій місцевого економічного розвитку. Концепція соціально-економічного розвитку держави. Головні цільові орієнтири соціально-економічного розвитку держави. Національні пріоритети забезпечення збалансованого розвитку.

Тема 3. Технологія розробки стратегії місцевого розвитку.

Стратегічне планування. Етап ініціації та підготовки до планування. Профіль громади. Аналіз внутрішніх і зовнішніх чинників, що впливають на розвиток муніципального утворення. SWOT-аналіз місцевого розвитку. Варіанти стратегій муніципальних утворень. Модель PESTLE-аналізу. Стратегічні бачення. Місія. Дерево цілей стратегії місцевого розвитку.

Тема 4. Залучення громадськості до стратегічного планування місцевого розвитку.

Зацікавлені сторони місцевого розвитку. Стейкхолдери. Категорії стейкхолдерів стратегічного планування місцевого розвитку. Робоча група.

Тема 5. Механізм реалізації стратегії місцевого розвитку.

Механізм реалізації стратегії. Основні складові організаційно-економічного механізму. Механізм державно-приватного партнерства. Механізм співробітництва територій. Види співробітництва органів місцевого самоврядування. Механізм міжмуніципального співробітництва. Механізм міжрегіонального співробітництва. Механізм міжнародного співробітництва. Механізм стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу, активізації підприємництва. Механізм фінансування місцевого економічного розвитку. Міжнародна технічна допомога.

Тема 6. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегії місцевого розвитку.

Моніторинг. Ключові характеристики моніторингу та оцінювання. Види оцінювання стратегічного плану залежно від стадії його впровадження. Етапи організації системи моніторингу. Показники оцінки реалізації регіональної стратегії розвитку. Індикатор. Прямі індикатори. Непрямі індикатори. Кількісні (статистичні) індикатори. Якісні індикатори. Проміжні індикатори. Індикатори кінцевих результатів. Критерії відбору індикаторів моніторингу та оцінювання реалізації стратегії. Визначення результативності.

Тема 7. Стратегічне планування на рівні об'єднаних територіальних громад.

Профіль громади. Мета профілю громади. Процес стратегічного планування розвитку громади. Алгоритм дій на шляху визначення пріоритетних проблем розвитку об'єднаної територіальної громади. Демографічний прогноз. Економічний прогноз. Типова структура стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади. Стратегічні цілі. Оперативні цілі. Проектні завдання. Функції «стратегічного» підрозділу. Критерії ідеального індикатора. Приклади неякісних індикаторів моніторингу та оцінювання реалізації стратегії.

Тема 8. Інструменти економічного розвитку громад.

Інструменти підтримки підприємництва. Інструменти підтримки працівників. Агенція місцевого розвитку. Агенція місцевого економічного розвитку. Локальні виробничі системи або кластери. Існуючі та перспективні кластери.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.
ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.
СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.
СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.
СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.
СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.
СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.
СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.
СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування
ПР1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування
ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного

Програмні результати навчання (ПРН)

управління та адміністрування.
 ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
 ПР7. Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.
 ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.
 ПР12. Кміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.
 ПР13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.
 ПР14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.
 ПР15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.
 ПР16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема, план/короткі тези	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
Тиждень 1	<i>Тема 1. Поняття місцевого розвитку та необхідність його планування.</i> 1.1. Поняття місцевого розвитку та необхідність його планування. 1.2. Стратегічне планування в системі муніципального менеджменту. 1.3. Принципи стратегічного планування місцевим розвитком.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Он-лайн курс на платформі Prometheus: «Урбаністика: сучасне місто»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/URBAN101/2015_T1/about
Тиждень 2	<i>Тема 2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування в Україні</i> 2.1. Нормативно-правові акти планування місцевого розвитку. 2.2. Суб'єкти національної системи планування розвитку територій. 2.3. Концепція соціально-економічного розвитку держави. 2.4. Пріоритетні напрями збалансованого розвитку України.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Ознайомлення з сайтом: https://www.minregion.gov.ua
Тиждень 3 Тиждень 4	<i>Тема 3. Технологія розробки стратегії місцевого розвитку.</i> 3.1. Послідовність робіт з розробки стратегії місцевого розвитку. 3.2. Аналітична складова планування місцевого розвитку. 3.3. Формулювання бачення місцевого розвитку.	Лекція (4 год), F2F Практичне заняття, (4 год), F2F	Он-лайн курс на платформі Prometheus: «Підготовка та впровадження проектів розвитку громад»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AUC+CDP101+2017_T1/about
Тиждень 5	<i>Тема 4. Залучення громадськості до стратегічного планування місцевого розвитку.</i> 4.1. Стейкхолдери стратегічного планування місцевого розвитку. 4.2.Робоча група з планування місцевого розвитку та	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Он-лайн курс на платформі «Освітній хаб міста Києва»: « SCORM Управління містом https://eduhub.in.ua/courses/scorm-kurs-13-upravlinnya-mistom

	особливості її формування. 4.3. Запровадження партнерського підходу до планування місцевого економічного розвитку в Україні.		
Тиждень 6	<i>Тема 5. Механізм реалізації стратегії місцевого розвитку.</i> 5.1. Основні механізми реалізації стратегії місцевого розвитку. 5.2. Складові організаційно-економічного механізму стимулювання економічного зростання на місцевому рівні. 5.3. Механізм фінансування місцевого розвитку.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Он-лайн курс на платформі EdERA: «Місцевий економічний розвиток: виклики та інструменти»: https://study.ed-era.com/uk/courses/course/283
Тиждень 7	<i>Тема 6. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегії місцевого розвитку.</i> 6.1. Поняття моніторингу та оцінювання у стратегічному плануванні. 6.2. Організація моніторингу та оцінювання. 6.3. Визначення системи індикаторів для моніторингу та оцінювання реалізації стратегії.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Ознайомлення з проектом: «Інтегрований розвиток міст»: https://www.facebook.com/insek.ua/
Тиждень 8	<i>Тема 7. Стратегічне планування на рівні об'єднаних територіальних громад</i> 7.1. Планування розвитку громади. 7.2. Складання економічного профілю громади. 7.3. Послідовність розробки стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади. 7.4. Типова структура стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади. 7.5. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегії розвитку громади.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Ознайомлення з посібником «Планування розвитку територіальних громад»: https://auc.org.ua/sites/default/files/library/1planqrweb.pdf
Тиждень 9 Тиждень 10	<i>Тема 8. Інструменти економічного розвитку громад.</i> 8.1. Різновиди інструментів стимулювання економічного зростання на місцевому рівні. 8.2. Агенції місцевого економічного розвитку та їхня роль в економічному розвитку громади. 8.3. Кластерний підхід до розвитку місцевої економіки. 8.4. Поняття та місія технопарків як інструментів підтримки підприємництва на місцевому рівні.	Лекція (4 год), F2F Практичне заняття, (4 год), F2F	Он-лайн курс на платформі Prometheus: «Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+INST101+2017_T4/about

Вивчення дисципліни передбачає виконання двох поза аудиторних контрольних (модульних) робіт. Контрольна модульна робота №1 виконується за темами 1-4 у письмовій формі, Контрольна модульна робота №2 виконується за темами 5-9 у письмовій формі. Під час виконання здобувачі вищої освіти мають продемонструвати уміння та навички залучати набуті теоретичні знання у сфері публічного адміністрування.

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуальних завдань. Кожен здобувач вищої освіти індивідуально виконує завдання зазначені у практикумі дисципліни «Управління розвитком територій». Детальний план проведення практичних занять, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи містяться в системі MOODLE.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Вакуленко В. Місцевий економічний розвиток : посібник для викладача / В. Вакуленко, Н. Гринчук., Г. Борщ., Н. Васильєва та інші. – К. : Проект «ПРОМІС», 2018. – 103 с.
2. Берданова О. В. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб./[О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. –121 с.
3. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» Будівельні норми України // Інформаційний бюлетень Мінрегіону України. – №5. – 2018. – 179 с.
2. Дикань В. Д., Зубенко В. О. Стратегічне управління: Навч. посіб. / В. Д. Дикань, В. О. Зубенко, І. В. Токмакова – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с.
3. Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. пос. / В.О. Кулявець - К.: Кондор, 2016. - 194 с.
4. Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030502 "Економічна кібернетика" денної форми навчання / Т. С. Клебанова, В. А. Курзенев, В. М. Наумов та ін. –Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. –656 с.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

Кузьмич А.В. Умови для сприяння участі самоврядних організацій в процесі розвитку територій. ХСVII Міжнародна інтернет-конференція «Вересневі наукові зібрання - 2022». 2022.

Кузьмич А.В. Роль партнерства самоврядних організацій та органів публічної влади в процесі регіонального розвитку. XIV International Scientific and Practical Conference "Innovations and Prospects of World Science". 2022. ISBN 978-1-4879-3794-2

Орлов В.В. Кузьмич А.В. Принципи залучення самоврядних організацій у процес розвитку територій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2022. DOI: 10.54929/2786-5746-2022-4-02-02

Кузьмич А.В. Методологічні засади дослідження процесу участі самоврядних організацій в розвитку територій. Актуальні проблеми науки, освіти і технологій: теорія і практика. 2022.

Кузьмич А.В. Участь самоврядних організацій в процесі розвитку технологічної освіти регіону. X Practical Conference "Fundamental and Applied Research in the Modern World". 2021.

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Обов'язкового знання іноземних мов не потребує

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	20	10
Практичні (лабораторні)	20	8
Самостійна робота студента (СРС)	95	117
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15
Курсова робота	-	-

Години та форми проведення занять повинні співпадати із навчальним планом

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50

оцінювання під час аудиторних занять	10	5
виконання контрольних (модульних) робіт	10	10
виконання і захист завдань самостійної роботи	25	25
науково-дослідницька робота	5	10
Підсумковий контроль	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- самостійно опрацьовувати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проектів/курсового проекту);
- своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою лабораторні та практичні завдання;
- брати очну участь у контрольних заходах;
- будь-яке відтворення результатів чужої праці (виключаючи практичну роботу над командним проектом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань умінь та навичок застосовуються такі методи навчання:

- вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види вправлення, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);
- метод проблемного викладу.
- частково-пошуковий або евристичний.
- дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів.

ZELIS - система призначена для тестування знань здобувачів вищої освіти в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Здобувачам вищої освіти пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua.

Coursega – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

Prometheus – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

EdEra – студія онлайн-освіти.

Дія. Цифрова Освіта – національна онлайн-платформа з цифрової освіти.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від здобувачів вищої освіти розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою здобувача вищої освіти. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, здобувачі вищої освіти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, здобувачі вищої освіти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри «Права і публічного управління та адміністрування» Державного університету економіки і технологій – протокол №3 від 05.10.2022 року

Укладач

А.В. Кузьмич

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

В.В. Орлов